

Kuntavaalit 2021

YHDENVERTAISTA PALVELUA KAIKILLE

Invalidiliiton kuntavaaliohjelma 2021:

YHDENVERTAISTA PALVELUA KAIKILLE

Jokaisella on oikeus esteettömiin ja saavutettavaan lähipalveluihin. Yhdenvertaisuus ja osallisuus on huomioitava kaikessa kunnan päätöksenteossa. Erityisesti vammaisten ja muiden toimintaesteisten kuntalaisten kannalta on tärkeää, että tarvittavat palvelut ovat yksilöllisiä, lähellä ja saavutettavissa. Ajoissa saatavat palvelut ennaltaehkäisevät ongelmia ja pienentävät kustannuksia. Heikossakin taloustilanteessa peruspalveluista on pystyttävä huolehtimaan ja niihin on varattava riittävä rahoitus.

- **Vammaiset ihmiset on huomioitava yhdenvertaisesti palvelunkäyttäjinä. Hekin ovat äitejä, isiä ja isovanhempia, lapsia ja nuoria. Perheellisiä, yksin eläviä. Kirjastossa ja hammaslääkärissä kävijöitä, teatterissa ja uimahallissa vierailevia. Asukkaita siinä missä muutkin kuntalaiset.**

Esteettömät ja saavutettavat palvelut on turvattava jokaiselle kuntalaiselle. Digitaalisten palveluiden rinnalla on oltava kasvokkain tapahtuvan henkilökohtaisen palvelun mahdollisuus.

Koronaviruksen myötä on saatu tärkeää oppia poikkeusoloista. Kuntien valmiudet suojata erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten terveyttä ja turvallisuutta on päivitettävä. Tämä koskee niin suojavarusteita kuin hoitokäytäntöjäkin, mutta myös tiedottamista.

Kuntalaisten kuuleminen asioita valmisteltaessa edistää luottamuksen rakentumista ja tuottaa parempia päätöksiä. Kun palvelujen käyttäjät ovat mukana suunnittelussa, saadaan laajempi näkemys tarvittavista ratkaisuista.

- **Kunnan on tuettava vammaisten ihmisten opiskelua, työllistymistä ja yrittäjyyttä järjestämällä riittävät kuljetuspalvelut sekä muut mahdollisesti tarvittavat palvelut, kuten apuvälineet ja henkilökohtainen apu, aktiivisen kansalaisuuden mahdollistamiseksi.**

Kunta voi edistää vammaisten henkilöiden työllistymistä esimerkiksi käyttämällä työllistämisehtoa julkisissa hankinnoissaan ja palkkaamalla vammaisia nuoria kesätöihin.

Asenneilmapiirin muuttuminen, digitalisaatio ja tekniset apuvälineet luovat uusia mahdollisuuksia työllistymiseen.

Joskus yhdenvertaisuus muiden kanssa merkitsee kohtuullisten mukautusten tekemistä vammaisille henkilöille. Niitä voidaan tarvita työelämän lisäksi esimerkiksi päivähoitossa tai opetustilanteissa, jotta vammaisen lapsen varhaiskasvatus ja koulunkäynti sujuvat kuten muidenkin.

#kaikkienkuntavaalit #yhdenvertaistapalveluakaikille
invalidiliitto.fi/vaalit

Kuntavaalit 2021

YHDENVERTAISTA PALVELUA KAIKILLE

- Kunnan on vahvistettava vammaisten ihmisten oikeuksien toteutumista esimerkiksi laatimalla konkreettisia toimenpiteitä sisältävä vammaispoliittinen ohjelma. Mahdollisuudet yhdenvertaiseen osallistumiseen on varmistettava riittävällä määrällä kuljetuspalvelun matkoja, henkilökohtaisen avun tunteja, apuvälineitä ja muita tarvittavia palveluita.

Kunnallisten luottamustehtävien on oltava yhdenvertaisesti myös vammaisten ihmisten ulottuvilla. Oman osaamisen ja kiinnostuksen puitteissa on oltava mahdollista vaikuttaa missä tahansa lautakunnassa.

Kunnan on myönnettävä vammaisneuvoston edustajalle puhe- ja läsnäolo-oikeus ainakin keskeisimmissä kunnan lautakunnissa. Vammaisneuvostojen roolia on vahvistettava ja eriytettävä ne yhdistetyistä vanhus- ja vammaisneuvostoista.

Kuntien on huolehdittava järjestöjen ja yhdistysten toimintaedellytysten turvaamisesta, jotta niiden voimavarat niin palvelutuotannossa kuin kuntalaisten hyvinvointia lisäävän toiminnan järjestäjänä ovat hyödynnettävissä jatkossakin. Paikallisyhdistysten rooli jäsentensä edustajina ja asiakasnäkökulman esiintuojana on tärkeä.

- Vammaisten ihmisten yhdenvertaisuuden toteutuminen vaatii sekä asennemuutosta että vahvempaa tietopohjaa vammaisuudesta. Tilanteen korjaaminen edellyttää toimenpiteitä yhteiskunnan jokaisella tasolla.

Vammaisiin ihmisiin kohdistuva häirintä, vihapuhe ja kiusaaminen on saatava loppumaan. Erityistä huolta aiheuttavat tiedot vammaisten naisten ja tyttöjen kokemasta moniperustaisesta syrjinnästä, väkivallasta ja seksuaalisesta häirinnästä. Tapahtumia on raportoitu niin koulumaailmasta kuin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluistakin.

Valtuustokausittain laadittavaa hyvinvointikertomusta varten kerättävään pohjatietoon on sisällytettävä myös vammaisuuteen liittyviä indikaattoreita, joiden avulla voidaan muodostaa laaja kuva vammaisten ihmisten tilanteesta kunnassa.

Vammaisten ihmisten hyvinvoinnin ja terveyden monialaiselle edistämiseksi on määriteltävä tietopohjan avulla valtuustokausittaiset tavoitteet.

#kaikkienkuntavaalit #yhdenvertaistapalveluakaikille
invalidiliitto.fi/vaalit

Kuntavaalit 2021

YHDENVERTAISTA PALVELUA KAIKILLE

- Kunnan on laadittava esteettömyyssuunnitelma, jonka avulla voidaan sitouttaa kunnan kaikki toimialat edistämään esteettömyyttä. Kunnan strategiaan on kirjattava selkeästi esteettömyyden edistämisen tavoite. Jokaisen palvelun on oltava esteetön ja saavutettava.

Kaupunkien omassa asuntotuotannossa on huomioitava esteettömyys minimivaatimuksia laajemmin jo suunnitteluvaiheessa - se hyödyttää monia muitakin ihmisryhmiä kuin vammaisia, myös esimerkiksi lapsiperheitä ja ikäihmisiä.

Esteettömyys on huomioitava myös korjaus- ja täydennysrakentamisessa. Kohtuuhintaisten esteettömien asuntojen tulee olla kaikkien saatavilla.

Esteettömiä autopaikkoja on oltava riittävästi tarjolla eikä niiden käyttöä esim. lumen kasamiseen tai marjanmyyntipaikkana tule sallia. Saattoliikenteelle on varattava tilaa sisäänkäyntien läheisyydestä.

- Kunnan on edistettävä erityisryhmien liikuntaa ja korostettava esteettömyyden merkitystä liikkumishjelmassaan. Liikuntalaki korostaa yhdenvertaisuuden edistämistä ja eriarvoisuuden vähentämistä. Kunnilla on päävastuu erityisliikunnan palveluiden ja tukitoimien järjestämisestä.

Jotta liikunnan harrastaminen on yhdenvertaisesti mahdollista vammaiselle ihmiselle, voidaan tarvita laajasta ja tilanteesta riippuen niin apuvälineitä, kuljetuspalveluita kuin henkilökohtaista apuakin. Myös erityisliikunnanohjaajia tarvitaan harrastamisen tueksi.

Esteettömät olosuhteet, kuten julkisen ja yksityisen sektorin tarjoamat liikuntatilat, sekä osaa-avat ohjaajat ja aktiiviset yhdistykset ovat tärkeitä harrastamisen mahdollistajia. Esteettömät reitit antavat mahdollisuuden luontoliikuntaan ulkoilijan toimintakykyyn katsomatta.

Liikunnan harrastamisen kulut on pidettävä mahdollisimman alhaisina, eivätkä vammaisten ihmisten liikuntaharrastuskulut saa olla korkeammat kuin vammattomien ihmisten vastaavat kulut.

#kaikkienkuntavaalit #yhdenvertaistapalveluakaikille
invalidiliitto.fi/vaalit